

Sygn. akt V CSK 566/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa P. [...] S. A. w W.

przeciwko Gminie W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 marca 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 27 maja 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka P. [...] S.A. z siedzibą w W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 maja 2015 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 lutego 2014 r., którym oddalono powództwo przeciwko Gminie W. o zapłatę w ten sposób, że . zasądzone od pozwanej kwotę 22.352,18 zł z ustawowymi odsetkami i oddalono dalej idącą apelację.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju

judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Powódka oparła wniosek na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne o treści: „Czy norma prawna wynikająca z art. 233 k.c. oraz ustalony w decyzji administracyjnej warunek wykorzystywania nieruchomości na niezarobkowy cel oświatowo-wychowawczy wpływa na ustalenie wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w oparciu o art. 224 § 2 k.c. i 225 k.c. i czy zawarcie w decyzji celu wykorzystywania nieruchomości w charakterze niezarobkowym nakazuje ustalanie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie jedynie przy wykorzystaniu materiału porównawczego właściwego dla takiej nieodpłatnej działalności czy też ma znaczenie jedynie rodzaj wykorzystywanego mienia bez względu na to, czy jest wykorzystywany na działalność odpłatną, non-profitową, czy nieodpłatną?”. Ponadto skarżąca sformułowała dwa dalsze zagadnienia prawne związane z oceną opinii biegłego w związku z posłużeniem się materiałem porównawczym pochodzącym od strony pozwanej. W ocenie skarżącej okoliczności przytoczone w ramach tej przesłanki wskazują na potrzebę dokonania wykładni przepisów przez Sąd Najwyższy. Oprócz tego powódka podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona wskutek

pominięcia przez Sąd Apelacyjny w [...] art. 45 ust. 1 w zw. z art. 2 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz art. 286 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Skarga nie odpowiada powyższym wymaganiom. Przedstawione wątpliwości prawne wyjaśnione zostały przez Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 29 maja 2014 r. (V CSK 398/13, nie publ.). Zgodnie ze zajęтым stanowiskiem wysokość wynagrodzenia należy ustalać przy uwzględnieniu sposobu korzystania, do jakiego nieruchomości była faktycznie przystosowana i wykorzystywana, a samo ograniczenie celu użytkowania wieczystego nie wyłącza uprawnień do zapłaty za bezumowne korzystanie.

Powołanie się na przyczynę potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa – mimo wystąpienia takiej potrzeby - nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK

220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze, przytoczenia odpowiednich orzeczeń (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Przedstawione uzasadnienie wniosku w tej części nie zawiera prezentacji różnych możliwości prawnego rozwiązania zarysowanych problemów, popartej argumentami pochodzącymi z orzecznictwa i piśmiennictwa. Rzeczą Sądu Najwyższego nie jest zaś zastępowanie strony w tym zakresie i samodzielne zakreślanie zakresu kontroli kasacyjnej.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) ma miejsce wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Nie odpowiada temu wymaganiu przedstawione przez powódkę uzasadnienie wniosku, ponieważ brakuje w nim pogłębionego wywodu wskazującego, dlaczego - w ocenie skarżącej - naruszenie tych przepisów oznaczać miałyby oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu wskazanym wyżej.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Podstawą oddalenia wniosku o zasądzenie kosztów było jego wadliwe sformułowanie, tj. powiązanie wyłącznie z wnioskiem o oddalenie skargi kasacyjnej a nie postępowaniem w przedmiocie przedsądu.

jw

I.n